STARTNOTITIE & PARTICIPATIEPLAN

TOEKOMSTPLAN LANDELIJK GEBIED WEESP

NOVEMBER 2025

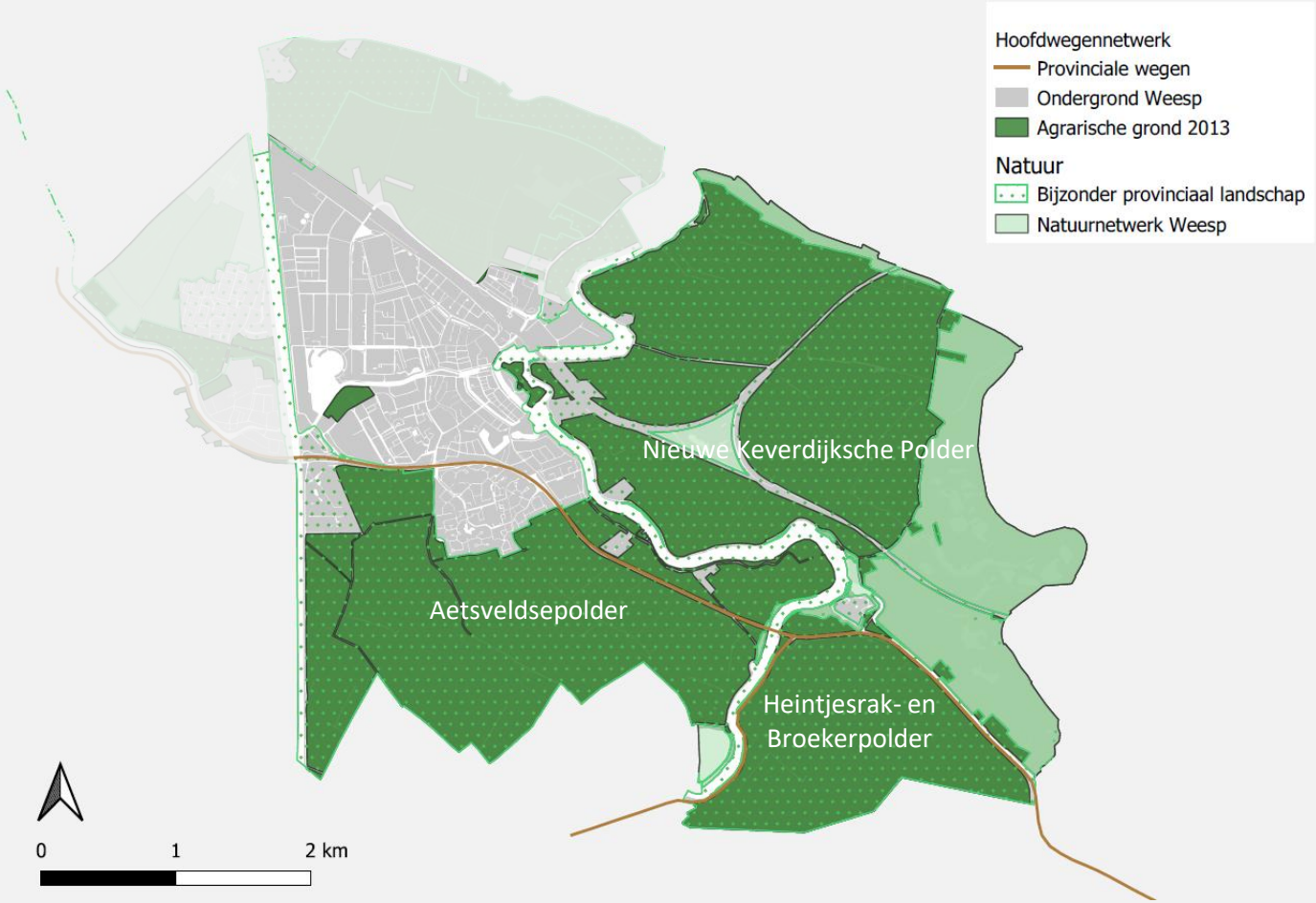

Sophie Dijkkamp

Algemene gegevens

▪ Projectnaam:	Toekomstplan Landelijk Gebied Weesp
▪ Aard / type project:	Proces
▪ Bestuurlijk opdrachtgever:	Mathijs Petri
▪ Ambtelijk opdrachtgever:	Tom van Es
▪ Projectmanager:	Sophie Dijkkamp
▪ Datum:	18 november 2025

Gebiedsafbakening

Gebiedsafbakening

Het gebied waar in het Toekomstplan primair naar wordt gekeken bestaat uit drie polders ten zuiden en oosten van Weesp:

- De Aetsveldsepolder (AP)
- De Heintjesrak- en Broekerpolder (HBP)
- De Nieuwe Keverdijksche polder(NKP)

Hoewel er ook in de Bloemendaelerpolder en Driemond nog agrarische gronden zijn, is besloten om deze gebieden in eerste instantie niet mee te nemen in het Toekomstplan. Hiervoor is gekozen omdat zowel het (aaneengesloten) oppervlak als het aantal actieve boeren daar beperkt is. Wel worden deze boeren betrokken in het participatieproces voor het Toekomstplan.

Doel | Een integraal Toekomstplan biedt de gemeente en de andere gebiedspartijen inzicht en houvast voor keuzes over de toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied

Toekomstplan landelijk gebied Weesp

Gewenste lange termijn effecten van het Toekomstplan LGW

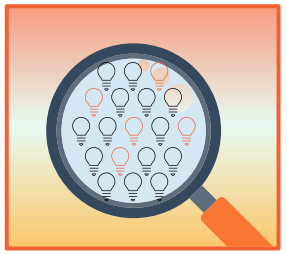
Dankzij een integraal Toekomstplan voor het landelijk gebied van Weesp…

- … wordt er richting gegeven aan agrariërs en wordt zo het vertrouwen vanuit de boeren in de gemeente versterkt
- … worden de ruimtelijke, landschappelijke kwaliteiten van het gebied beschermd en waar mogelijk versterkt
- … wordt een helder afwegingskader voor omgevingsvergunningen gevormd, wat de voorspelbaarheid van het vergunningsproces verhoogt
- … worden integrale koppelkansen tussen landbouw-, natuur-, water- en recreatiedoelen benut
- … ontstaat er een betere samenwerking tussen de verschillende gebiedspartijen
- … is er regie op de toekomstige inrichting van het gebied (zonder duidelijk toekomstbeeld is het risico groter dat doelen vanuit Rijk of provincie de koers bepalen)
- … is de gemeente minder kwetsbaar bij crises of nieuwe opgaven, doordat er beleid is gevormd op basis van een gedragen, integraal toekomstplan

Fasering | Het Toekomstplan bestaat uit twee fasen: eerst een Gebiedsanalyse, waarna er op basis van de verzamelde inzichten een Actieagenda landelijk gebied Weesp wordt gevormd

Toekomstplan landelijk gebied Weesp

Iteratief proces

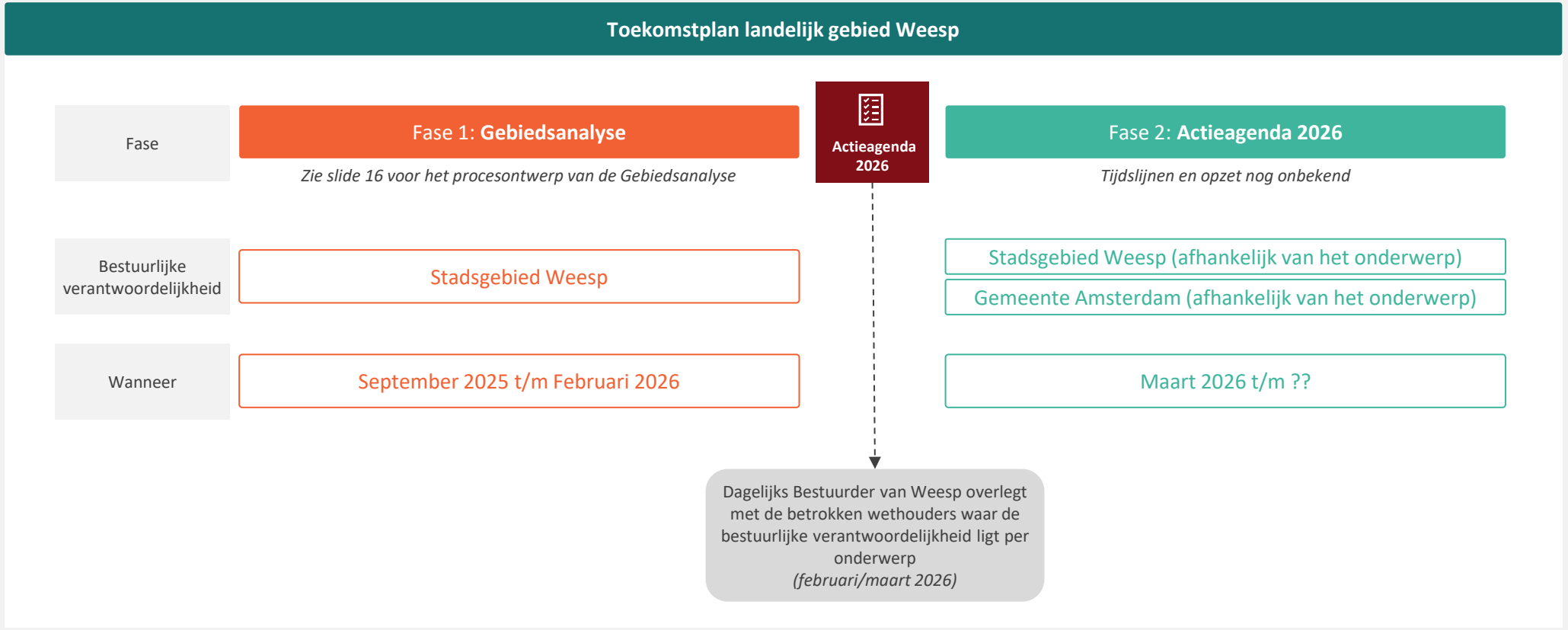
Gebiedsanalyse

Analyse van de opgaven, knelpunten en belangen in het gebied, samen met de gebiedspartijen

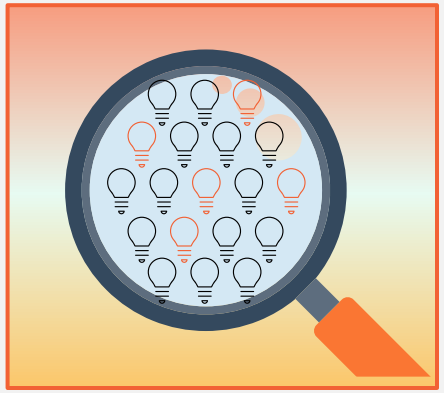
Actieagenda landelijk gebied

Selectie van onderwerpen uit de Gebiedsanalyse waar de gebiedspartijen mee aan de slag gaan

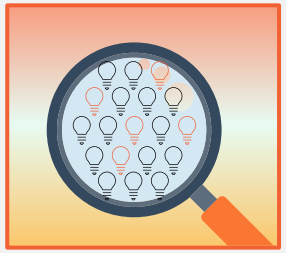
Fasering | Stadsgebied Weesp is bestuurlijk verantwoordelijk voor de Gebiedsanalyse-fase; na oplevering van de Actieagenda 2026 bekijkt Weesp per onderwerp waar de bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt

Vanaf hier focus op de Gebiedsanalyse

Gebiedsanalyse | De Gebiedsanalyse vormt de basis voor de gezamenlijke Actieagenda 2026, door inzicht te geven in huidige en toekomstige ontwikkelingen, behoeften en wensen voor het landelijk gebied

Gebiedsanalyse

Een globale analyse van de opgaven, knelpunten en belangen in het gebied. De gebiedsanalyse biedt een vorm om samen met gebiedspartijen aan de slag te gaan: een ontdekkingstocht zonder vaste uitkomst. De inzichten die uit de analyse voortkomen bieden de basis om tot een gezamenlijk geprioriteerde, actiegerichte Actieagenda voor 2026 te komen.

Doel

De Gebiedsanalyse is een middel om inzicht te krijgen in onder andere:

- De huidige en toekomstige ontwikkelingen in het landelijk gebied
- De opgaven, knelpunten en kansen in het gebied op het gebied van drie thema's:
    1. Agrarische bedrijven & Landbouw
    2. Water, Bodem, Natuur & Klimaat
    3. Wonen & Ondernemen
- Betrokken partijen en hun belangen in het landelijk gebied Weesp

Door deze integrale analyse ontstaat inzicht in wat er speelt in het landelijk gebied van Weesp, en welke wensen de verschillende partijen hebben voor de toekomst. Op basis van deze informatie zal bepaald worden welke onderwerpen prioritair zijn en op de gezamenlijke Actieagenda 2026 geplaatst worden.

Activiteiten

- Integrale analyse van het gebied, met ten minste aandacht voor de thema's landbouw, natuur, water, klimaat, economie en recreatie door het organiseren van verschillende sessies en andere vormen van participatie (zie slide 16)
- Identificeren van belangen, verlangens en behoeften van de betrokken partijen
- Identificeren van knelpunten en kwesties in het gebied
- Verzamelen van reeds beschikbare informatie en kennis over het gebied, opgaven, knelpunten en kansen
- Formuleren van informatiebehoefte voor vervolg

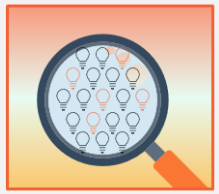
Inhoud | De Gebiedsanalyse 2026 geeft antwoord op verschillende vragen over de context en de inhoudelijke thema's die in het landelijk gebied spelen

Vragen* over de context

Gebied
- Welke gebiedsafbakening wordt voor de Gebiedsanalyse gehanteerd?
- Hoe heeft het gebied zich historisch gezien ontwikkeld? Wat is het verhaal van het gebied?
- Welke kwaliteiten heeft het gebied? Hoe kunnen die behouden en versterken worden?
- Welke opgaven spelen er in het gebied?

Partijen en belangen
- Welke partijen hebben welke belangen in het gebied?
- Welke gedeelde belangen zijn er?
- Welke belangen botsen (mogelijk)?

Beleid
- Welke beleidsdocumenten en –kaders zijn relevant voor de Gebiedsanalyse?
- Welke knelpunten en kansen kent het vergunningsproces voor zowel gemeente als agrariërs?

Gebiedsanalyse 2026

Vragen* over de thema's

Landbouw & Agrarische bedrijven
- Welke perspectieven zijn er om naar de toekomst van landbouw in het gebied te kijken?
- Hoe (financieel) toekomstbestendig zijn de agrarische bedrijven?
- Welke rol speelt gronddruk en –mobiliteit in het gebied?

Water, Bodem, Natuur & Klimaat
- Wat is de status van de waterkwaliteit? Wat is al bekend? Wat niet?
- Wat is de status van de biodiversiteit? Wat is al bekend? Wat niet?
- Wat is de status van groen-blauwe dooradering? Wat is al bekend? Wat niet?
- Wat is de status van bodemdaling? Wat is al bekend? Wat niet?
- Wat is de status van uitstoot van CO2, lachgas en methaan? Wat is al bekend? Wat niet?

Wonen & Ondernemen in het landelijk gebied
- Welke perspectieven zijn er om naar de balans tussen wonen, recreatie en ondernemen te kijken?
- Hoe wordt de beleefbaarheid van het gebied ervaren?

*Genoemde vragen zijn ter indicatie – definitieve vragen moeten nog geformuleerd worden

Partijen | Betrokken partijen zijn verdeeld over een kerngroep, een secundaire doelgroep en een interne doelgroep

Doelgroepen

Kerngroep

De kerngroep bestaat partijen die een groot belang en/of grote invloed hebben in het landelijk gebied van Weesp. De selectie is gebaseerd op:

- Grondeigenaarschap: agrariërs, waterschap en Natuurmonumenten
- Bevoegd gezag: gemeente Amsterdam, Provincie NH, waterschap

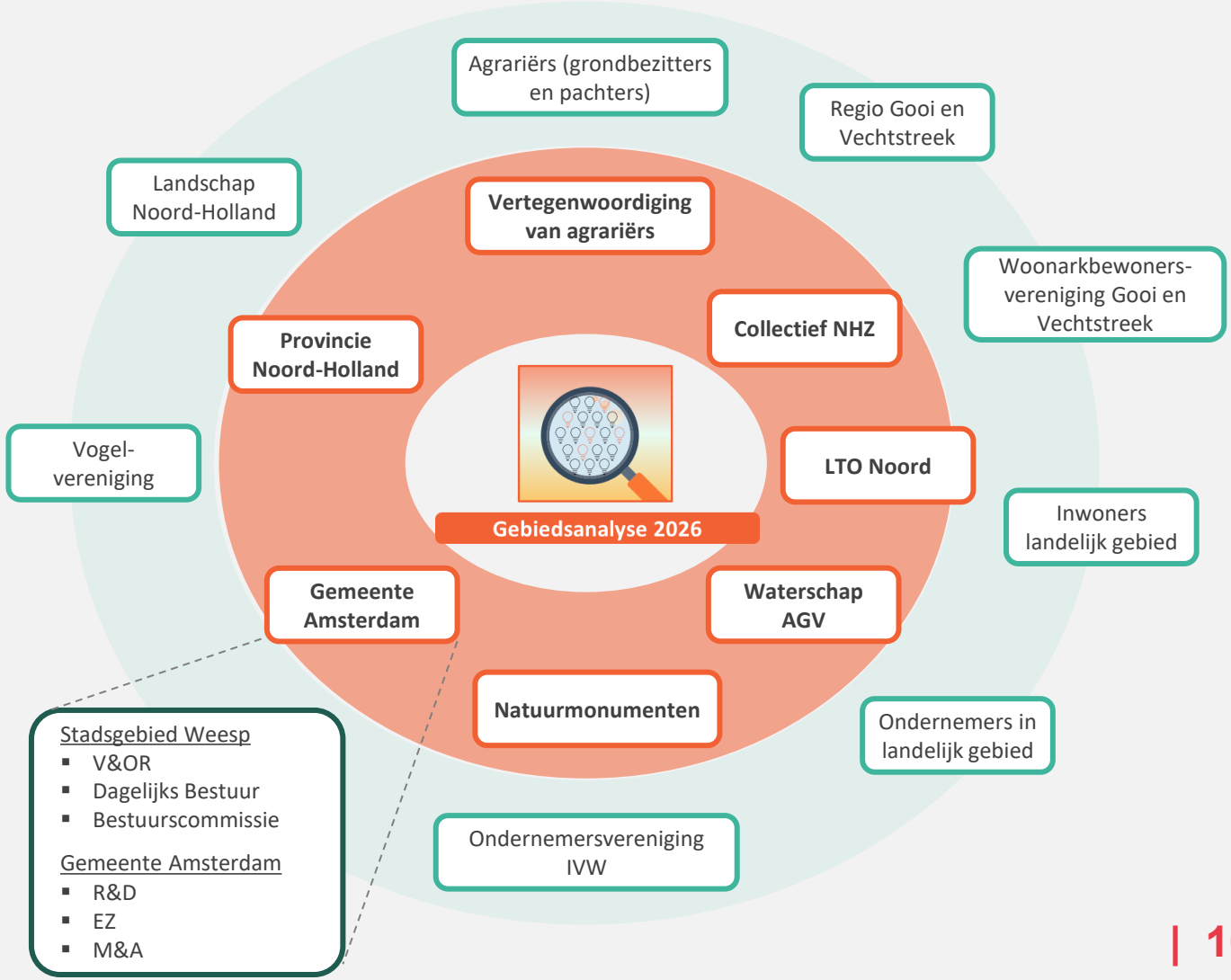
Daarnaast zijn LTO en Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid toegevoegd, vanwege hun kennis, relaties en faciliterende rol op het gebied van landbouw

Secundaire doelgroep

Deze groep bestaat uit overige partijen en betrokkenen die een belang in het landelijk gebied van Weesp hebben.

Interne doelgroep

Deze doelgroep bestaat uit collega's van verschillende teams uit zowel Stadsgebied Weesp als de Gemeente Amsterdam.

Participatiedoelen | Voor de kerngroep is het doel om gedeeld eigenaarschap op het Toekomstplan te stimuleren; betrokkenheid van de secundaire doelgroep is bedoeld voor kwaliteitsverbetering van het plan

Participatiedoelen

Kerngroep

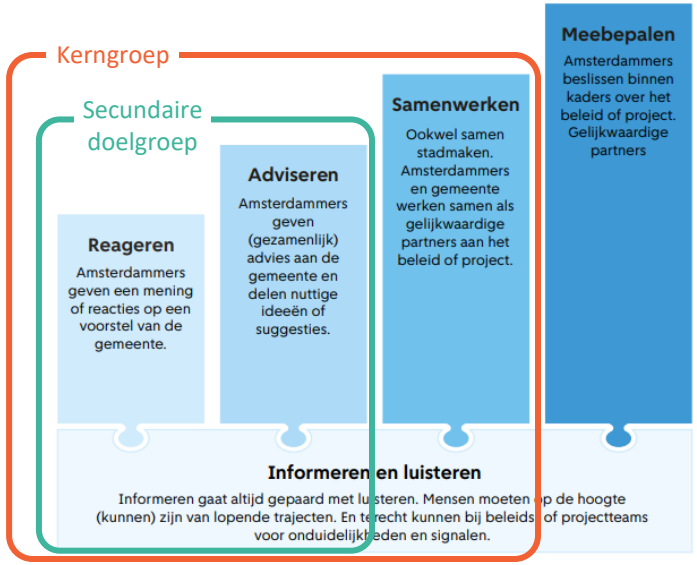
In de Gebiedsanalyse werkt de gemeente Amsterdam in co-productie met de andere partijen van de Kerngroep. Zij worden betrokken bij interpretatie van verzamelde informatie of het opstellen van besluitcriteria. Dit is belangrijk voor het eindproduct van deze fase: een Actieagenda 2026. Zonder **eigenaarschap** van de Kerngroep, leidt samenwerking niet tot een integraal resultaat.

Secundaire doelgroep

De gemeente wil gedurende de Gebiedsanalyse met partijen uit de secundaire doelgroep samenwerken om de **kwaliteit** van het proces te verhogen. Deze partijen worden gevraagd naar hun kennis, expertise en ervaring op bepaalde thema's die in het landelijk gebied spelen.

Participatieniveaus | De kerngroep draagt actief bij in samen stadmaken; de secundaire doelgroep geeft advies aan het Toekomstplan landelijk gebied

Participatieniveaus

Kerngroep

De partijen in de Kerngroep worden gevraagd om als gelijkwaardige partners mee te werken aan de Gebiedsanalyse.

Secundaire doelgroep

De partijen uit de secundaire doelgroepen worden gevraagd naar hun ideeën en suggesties over bepaalde thema's in het landelijk gebied. Zij worden tevens geïnformeerd over de uitkomsten en het vervolg van het proces.

Participatieruimte | Kaders voor de participatie

In het landelijk gebied spelen veel verschillende thema's. Voor sommige van deze onderwerpen zijn al duidelijke kaders vastgesteld, bijvoorbeeld in de vorm van beleid of wet- en regelgeving. Bovendien heeft de gemeente niet op alle thema's invloed. Daarom is er een aantal onderwerpen waar er geen ruimte is voor participatie. Hieronder staat een aantal van deze onderwerpen benoemd.

Geografische kaders

- Buiten de bebouwde kom, binnen de gemeentelijke grenzen van stadsgebied Weesp
- De Aetsveldsepolder, Heintjesrak- en Broekerpolder en de Nieuwe Keverdijksche polder binnen de gemeentelijke grenzen
- Zie ook slide 3 voor de gebiedsafbakening

Beleidsmatige kaders die niet ter discussie staan

- Omgevingsvisie Amsterdam
- Omgevingsvisie provincie Noord-Holland

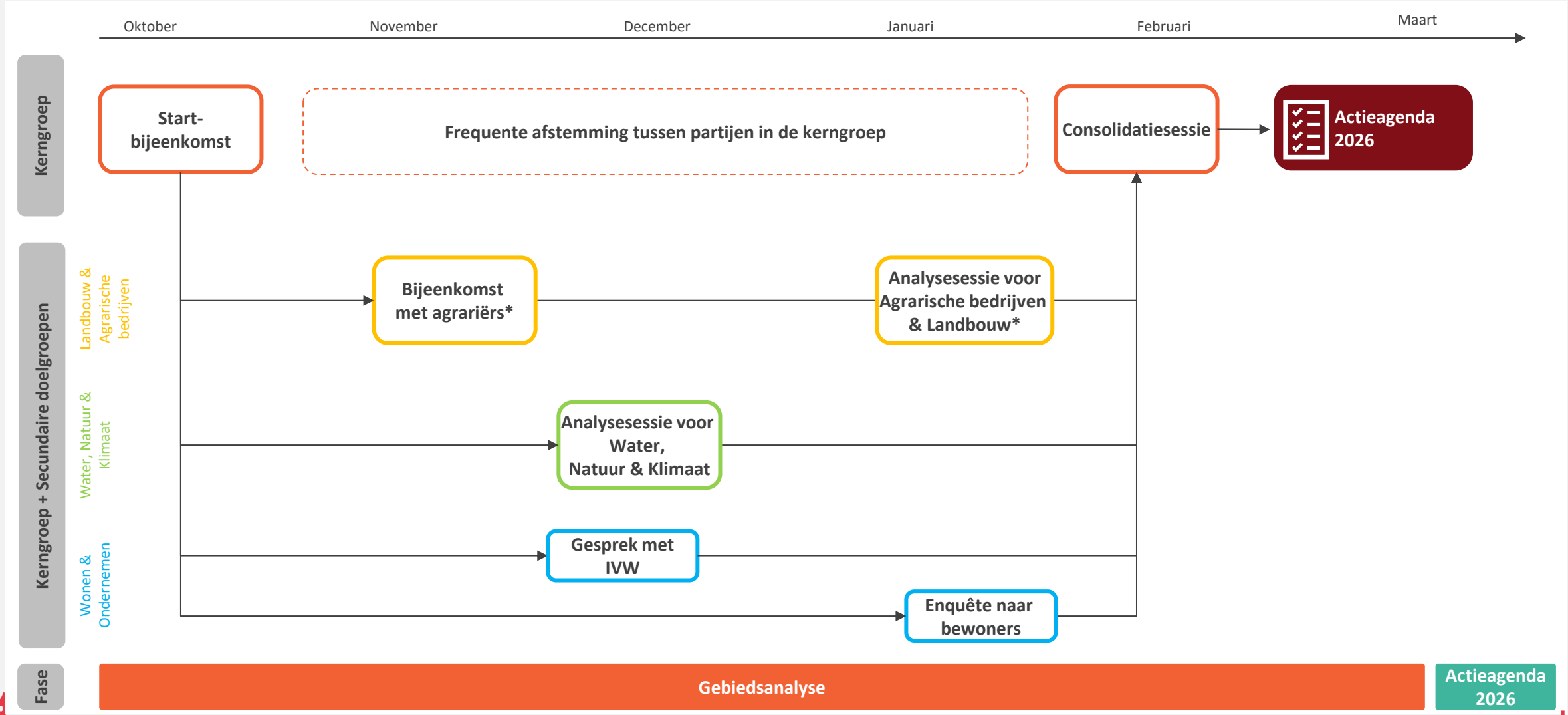
Onderwerpen waar de gemeente geen invloed op heeft

- Stikstofbeleid (Rijk)
- Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (EU)
- Agrarisch Natuur & Landschapsbeheer (Rijk)
- Natura 2000 (EU)
- Natuur Netwerk Nederland (Rijk)
- Erfgoed (UNESCO, Provincie Noord-Holland)
- Bijzonder Provinciaal Landschap (Provincie Noord-Holland)
- Regionale Energie Strategie (Rijk)

Participatieruimte | Wat voor soort vragen gaan we de doelgroepen stellen?

	Kerngroep	Secundaire doelgroep
Samenwerken	▪ Welke vragen willen we aan de secundaire doelgroep voorleggen? ▪ Aan de hand van welke criteria gaan we bepalen of onderwerpen op de Actieagenda komen? ▪ Welke onderwerpen zetten we op de Actieagenda 2026?	
Adviseren	▪ Wat vindt u belangrijk in het landelijk gebied? ▪ Wat vindt u goed aan het landelijk gebied? Wat wilt u behouden of versterken? ▪ Wat mist u in het landelijk gebied? Wat vraagt meer aandacht?	
Reageren	▪ Hoe vindt u de situatie in het landelijk gebied nu? ▪ Wat vindt u ervan dat er een Toekomstplan landelijk gebied Weesp wordt opgesteld? ▪ Hoe wilt u geïnformeerd worden over de voortgang van het Toekomstplan landelijk gebied Weesp?	
Informeren & Luisteren	▪ Is het duidelijk wat het doel is van het Toekomstplan landelijk gebied Weesp? ▪ Welke vragen leven er bij u? ▪ Bereikt de informatie alle betrokkenen?	

Proces | Tijdens de Gebiedsanalyse vinden verschillende participatiemomenten plaats met zowel de kerngroep als secundaire doelgroepen om tot een opzet voor de Actieagenda 2026 te komen

*zie volgende slide voor een verdieping op het thema 'Landbouw & Agrarische bedrijven'

Landbouw & Agrarische bedrijven | Er wordt onderscheid gemaakt tussen een gesprek over korte termijn acties en een meer lange termijn focus

Binnen het thema ‘Landbouw & Agrarische bedrijven’ vraagt een groot aantal onderwerpen aandacht. Deze onderwerpen kunnen concreet van aard zijn, met duidelijke vervolgacties. Maar ze kunnen ook groots en abstract zijn, waarvoor geen heldere oplossingen voorhanden zijn. Die vragen om een ander soort gesprek. Daarom is er voor gekozen om binnen dit thema op twee verschillende momenten en in verschillende settings het dialoog aan te gaan:

Landbouw & Agrarische bedrijven			
	Met welke partijen	*Detailniveau*	*Horizon*
Bijeenkomst met agrariërs	Boeren en gemeente	Concrete acties, snel uitvoerbaar	Voornamelijk korte termijn
Analysesessie voor Agrarische bedrijven & Landbouw*	Boeren, LTO, gemeente, Collectief NHZ, provincie, waterschap, NM	Meer hoogover, richtinggevend	(Middel)lange termijn

Activiteiten | Toelichting op de verschillende activiteiten van de Gebiedsanalyse

Naam activiteit & Vorm	Doel	Genodigden	Wanneer
Startbijeenkomst	Onderzoeken hoe een gezamenlijk en integraal plan voor het landelijk gebied van Weesp van waarde kan zijn voor alle partijen	Kerngroep	30 september 2025
Bijeenkomst met agrariërs	Het ophalen en verdiepen van actuele knelpunten en verlangens die momenteel in de agrarische gemeenschap leven. Hierbij wordt voortgebouwd op de uitkomsten van een eerdere bijeenkomst in 2024 en het recente bezoek van de burgermeester. (De focus ligt hier voornamelijk op microniveau)	▪ Alle agrariërs die in Weesp en Driemond grond bezitten of pachten ▪ Collectief NHZ	13 november 2025
Analysesessie voor agrarische bedrijven & landbouw	Vanuit een integraal perspectief identificeren van landbouw-gerelateerde onderwerpen waar spanning op staat. Verkennen van knelpunten, belangen, behoeften, kennis en feiten. Op basis daarvan formuleren van wensen voor de toekomst en vervolgvragen. (Focus voornamelijk macroniveau)	▪ Kerngroep ▪ LTO	Januari 2026*
Analysesessie voor bodem, water, natuur & klimaat	Vanuit een integraal perspectief identificeren van water-, bodem-, natuur- en klimaatgerelateerde onderwerpen waar spanning op staat. Verkennen van knelpunten, belangen, behoeften, kennis en feiten. Op basis daarvan formuleren van wensen voor de toekomst en vervolgvragen.	▪ Kerngroep ▪ Landschap Noord-Holland ▪ Vogelvereniging Weesp	16 december 2025
Gesprek met ondernemersvereniging IVW	In gesprek met de ondernemersvereniging om te verkennen welke specifieke thema's en vragen er leven onder niet-agrarische ondernemers in het landelijk gebied. Op basis daarvan formuleren van wensen voor de toekomst en vervolgvragen.	▪ Vertegenwoordiger(s) van ondernemersvereniging IVW	Begin december 2025*
Enquête naar bewoners in het landelijk gebied	Een beknopte enquête naar bewoners in het landelijk gebied om beeld te krijgen bij hun ervaringen, waardering, zorgen, behoeften en verlangens rondom wonen in het landelijk gebied.	▪ Alle bewoners in het landelijk gebied van Weesp ontvangen een link naar de enquête ▪ In overleg kerngroep opgesteld	December 2025*
Consolidatiesessie	Samenbrengen en gezamenlijk integraal interpreteren van verzamelde inzichten. Via gezamenlijk vastgestelde criteria komen tot een selectie van onderwerpen voor op de Actieagenda 2026	Kerngroep	Eind januari 2026*

*Indicatie, nog te plannen

REGISSEURS
VAN EEN
BETERE
TOEKOMST

Certified
B
Corporation

Bijlage | De kwesties die in het landelijk gebied spelen, vragen om een integrale benadering en bewuste keuzes voor de lange termijn

In het landelijk gebied van Weesp speelt een behoorlijk aantal kwesties. Deze kwesties (kunnen) leiden tot spanning tussen partijen met verschillende belangen in het landelijk gebied, en zijn van invloed op het huidig en toekomstig functioneren van het landelijk gebied. Om te komen tot toekomstbestendige oplossingen voor deze kwesties, is een integrale benadering cruciaal. Bovendien gaat vrijwel iedere kwestie gepaard met een ruimtelijke claim, waardoor bewuste keuzes noodzakelijk zijn.

Kwesties met betrekking tot
Agrarische bedrijven & Landbouw

- Boeren ervaren onduidelijkheid over de ondernemingsruimte voor nevenactiviteiten
- Afbouw mestderogatie leidt ertoe dat boeren andere inkomstenbronnen onderzoeken
- Vanwege het hotelbeleid mogen er in Weesp geen nieuwe slaapplekken komen
- Pachters die buiten het gebied wonen, hebben vaak een focus op een zo hoog mogelijke opbrengst en minder op andere kwaliteiten
- Nationale klimaatdoelstellingen veenweide-gebieden leiden tot beperkingen voor boeren
- Er wordt verschillend (politiek) gedacht over de toekomst van melkveehouderij
- Hoge verkeersdruk op smalle ontsluitingswegen naar boerenerven leidt tot ongewenste situaties

Kwesties met betrekking tot
Water, Natuur & Klimaat

- De waterkwaliteit in het gebied voldoet niet aan de KRW-richtlijnen
- Het gebied valt in een provinciaal zoekgebied voor waterberging
- De biodiversiteit in het gebied staat onder druk
- Er wordt verschillend gedacht over waterpeilbeheer in het veenweidegebied
- Er wordt verschillend gedacht over hoe om te gaan met bodemdaling in het gebied
- Er wordt verschillend gedacht over de waarde van (blijvend) grasland

Kwesties met betrekking tot
Wonen, Beleven & Ondernemen

- Groei van Weesp leidt tot groeiende behoefte aan recreatiemogelijkheden in het landelijk gebied
- Hoge verkeersdruk op smalle ontsluitingswegen naar boerenerven leidt tot ongewenste situaties
- De cultuurhistorische status van het gebied (beschermd landschap en UNESCO) geeft kansen en beperkingen voor toekomstige ontwikkelingen